

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Discurs de la rectora de la Universitat
de València, M. Vicenta Mestre en l'acte
d'investidura del prof. Dr. Juan Pascual
Leone com a Doctor 'Honoris Causa'
per la Universitat de València**

València, 4 de maig de 2023

Companyes i companys,
Senyores i senyors,

Benvingudes i benvinguts a aquest Paranimf, històric Teatre Acadèmic de l'edifici històric de la Universitat de València.

En 1499 s'obriren les portes d'aquest edifici i, als llargs dels segles, no s'han tancat mai. Les portes del coneixement de la Universitat de València han estat obertes sense interrupció des de la fundació per part dels Jurats de València en plena època Renaixentista, temps d'esplendor del Regne de València, fent realitat la idea del seu fundador, el rei Jaume I, qui ja en el segle tretze havia obtingut les dues lletres de gràcia 'Grandi Gaudio', de 1245, que permetien l'establiment d'un Estudi General, una universitat amb diferents estudis, en regne recentment creat.

Les investigacions històriques desenvolupades pel nostre professorat, han permès evidenciar que ja des de la creació del Regne de València, la salut era una preocupació dels governants de les terres incorporades a la Corona d'Aragó.

Així, s'ha pogut comprovar la pràctica de la medicina des de l'arribada de Jaume I, amb destacades figures com Arnau de Vilanova, i la implantació, en la legislació foral de 1329, del model mèdic del Regne de València.

Sobre els nostres caps, escrits en lletres d'or, trobarem a Vilanova entre els prohoms de la història de la Universitat de València.

Amb la fundació de la Universitat de València el 1499, aquest edifici acollí els estudis de Medicina que, sense interrupció, en

una tradició mèdica històrica amb poca comparació a nivell mundial, la Universitat de València ha impartit els estudis de Medicina.

Llicenciatura que va cursar a la nostra Universitat el nostre nou doctor 'honoris causa', un home que, com ell mateix ha assenyalat en la seua esplèndida *lectio*, autèntica lliçó magistral d'explicació de la ment a través dels esquemes i els operadors, sempre ha tingut 'tendència a observar la ment i el mode cognitiu de ser en xiquets i adults'.

Sense eixa curiositat inicial no pot haver investigació. Sense eixa curiositat no pot haver aspiració universitària.

És el Dr. Pascual-Leone un exemple d'autèntic universitari des dels seus inicis, per eixa curiositat, eixa cerca per, en les seues pròpies paraules 'voler entendre què és el que ens fa intel·ligents'.

En la cerca de respostes a les preguntes dels éssers humans, en la cerca de solucions als problemes de la nostra societat, en l'esperit de servir al nostre poble, fidels a l'ordre dels Jurats de la ciutat, que escriviren: 'que'n la dita casa e Studi General no sols s'i liga de Gramàtica, Lòchica, Filosofia e altres Arts liberals, mas encara volen e ordenen que y haja doctors per legir de Theologia, de Dret Canònich, e de Dret Civil, de Medecina, de Cirurgia, Metaffísica, Poesia e altres Sciències', la nostra Universitat ha anat, al llarg dels temps, evolucionant.

Sempre amb la fidelitat als nostres orígens i vocació de servei a la ciutadania, evolucionant en espais, en metodologies de recerca i de docència, evolucionant en les màteries a conrear.

Sempre, també amb esperit pioner.

Senyores i senyors, companys i companyes, enguany es compleixen els 40 anys de la creació de la Facultat de Psicologia, l'any 1983, a la qual s'afegirien en 1997 els estudis en Logopèdia, donant nom a la facultat de hui en dia.

En aquell moment feia una dècada de la creació de la càtedra de Psicologia a la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació, moment en què s'iniciaren tant els estudis com el desenvolupament de la Psicologia Científica a València, fa enguany, ja, mig segle.

Ara, que celebrem els 50 anys de la creació dels estudis de Psicologia, en aquest temps en què la Salut Mental ocupa espai en el debat públic, i hui quan investim doctor 'honoris causa' el destacat professor i investigador Juan Pascual-Leone, vull reivindicar la importància que per al nostre poble, per a la societat valenciana, ha tingut la salut mental al llarg de la història.

Per això em permetran recordar, amb orgull, que la societat valenciana es va dotar, ja en 1410, d'un hospital públic, amb funció benèfica, l'Hospital d'Innocents, Folls e Orats, antecedent de l'actual Hospital General de València.

Hospital del *quatrocento* que ha estat considerat el primer hospital psiquiàtric d'Occident.

'Sancta cosa e obra molt sancta [...] fos fet [...] hospital en que semblants folls e ignocens estiguessen de tal manera que no

anassen per la ciutat, ni poguessen fer dany n'ils ne fos fet', va escriure Fray Joan Gilabert Jofré, conegut per tothom com Pare Jofré.

Va ser en aquell 'Hospital Psiquiàtric Pare Jofré' en què el jove llicenciat en Medicina per la Universitat de València Juan Pascual-Leone va exercir com ajudant de Psiquiatria Clínica, abans de cursar l'especialitat en Psiquiatria i Neurologia a la Universidad de Valladolid, el Diploma en Psicologia Experimental del Desenvolupament a l'Institut Rousseau a Suïssa i el màster en Psicologia i posterior doctorat a la Universitat de Ginebra amb Jean Piaget, tal i com ens ha exposat en la seua brillant *laudatio* la professora de la Facultat de Psicologia i Logopèdia, Dra. Mª Ángeles Cerezo.

Benvolguda Dra. Cerezo, estimada Mª Ángeles, moltes gràcies per haver assumit la responsabilitat de pronunciar l'exposició dels rellevants motius que concorren en la persona del Dr. Juan Pascual-Leone que l'han fet mereixedor de la màxima distinció acadèmica que concedeix la Universitat de València, el doctorat 'honoris causa'.

Agraïment que vull estendre, de tot cor, a les persones que han exercit les responsabilitats del cerimonial tradicional d'investidura 'honoris causa' a la nostra Universitat: els padrins Antonio Ferrer i la mateixa doctora Cerezo, així com a la comissió d'acompanyament, conformada pels doctors i doctores Paula Samper, Javier Roca, Ana D'Ocon i Francisco Alcantud.

Moltíssimes gràcies, companyes i companys.

I mai més evident, atès que la Facultat de Psicologia i Logopèdia és, com ben bé sabeu, el meu centre, en el qual he tingut l'honor de formar-me com a professional i com a investigador, exercir la docència i desenvolupar recerca, i també assumint les més altes responsabilitats en gestió, comptant amb l'honor del suport dels companys i companyes.

Per això sé de primera mà del vostre compromís institucional i de la vostra passió per la Psicologia com a disciplina acadèmica i, també, en la seua vessant professional.

Senyores i senyores, hui hem investit 'honoris causa' un referent mundial en la Psicologia. Un investigador que ha desplegat una recerca que, com ben bé ha qualificat la Dra. Cerezo en la seua *laudatio*, és un 'caleidoscòpic paisatge intel·lectual'.

Primer investigador que va formular el model que quantifica la capacitat d'atenció mental, unint les teories del desenvolupament cognitiu i del processament de la informació, estem davant d'un home anticipat al seu temps, generador d'innovadores idees sobre les habilitats cognitives en l'envelliment, amb una notable influència en la Psicologia per les seues contribució a l'educació i la clínica així com al moviment neo-piagetian en la psicologia del desenvolupament.

Tots els mèrits presentats foren considerats pel Consell de Govern de la Universitat de València com dignes per a rebre el reconeixement com a doctor 'honoris causa' que hui, amb tot el simbolisme, li hem lliurat.

Dr. Pascual-Leone, no us puc donar la benvinguda a la Universitat, perquè aquesta és, des dels vostres orígens com a universitari, la vostra casa.

I estem, ací, envoltat de companyes i companys que reconeixen la vostra contribució a la Psicologia, la respecten i l'honoren.

Com s'ha honorat al llarg dels temps, als nostres mestres i predecessors, tal i com indica la tradició i el cerimonial solemne amb el qual vos hem investit en el més alt grau acadèmic que concedeix la nostra Universitat.

Universitat de València que hui, més de cinc-cents vint anys després de la seua creació, continua fidel a la vocació de servei al poble valencià, al progrés de la ciència i del coneixement, i que projecta la seua activitat al món, esdevenint la primera universitat d'Europa en recepció d'estudiants en mobilitat, la tercera d'Espanya en recerca, i una de les cent primeres universitats d'Europa.

Fidels a l'esperit fundacional de la nostra Universitat, refermem la nostra vocació global i el servei a la societat com a institució pública amb valors per a una societat de futur.

Futur que fem totes i tots cada dia, en un món cada cop més complex.

Futur que es conforma, també, des del progrés de la ciència i el coneixement i la seua aplicació pràctica.

Dr. Pascual-Leone, moltes gràcies pel vostre compromís amb el progrés científic.

Ens podem sentir ben orgullosos i orgulloses del prestigi i alta qualitat intel·lectual del nostre egressat de la llicenciatura en Medicina i hui doctor 'honoris causa' per la nostra Universitat.

Senyores i senyores, moltes gràcies per la seua presència.

Moltes gràcies per fer costat a aquesta gran Universitat que ho és per les seues persones, les que cada dia fan possible la Universitat de València, professorat, personal investigador, tècnic, d'administració i serveis i estudiants.

Universitat que és gran, també, pels seus egressats i la seua contribució a la societat.

Moltes gràcies i molt bon dia.

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA